

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1368/2018
28.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Копрић, адвокат из ..., против туженог "ББ" ДОО за трговину и експорт-импорт из ..., чији је пуномоћник Милан Козомара, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2859/17 од 16.03.2018. 2018. године, у седници одржаној 28.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2859/17 од 16.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 541/17 од 12.10.2017. године усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог о отказу уговора о раду број ..-17 од 24.01.2017. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад на послове које је обављао пре отказа уговора о раду или на друге послове одговарајуће његовој стручној спреми из уговора о раду и радним способностима и да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 70.500,00 динара са затезном каматом од 12.10.2017. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2859/17 од 16.03.2018. године, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у пресуди Основног суда у Новом Саду П1 541/17 од 12.10.2017. године и одбијен захтев за исплату затезне камате за период од дана пресуђења до извршности пресуде, на досуђени износ накнаде трошкова поступка, док је у осталом делу жалба туженог одбијена и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о раду од 01.04.2012. године. Обављао је послове помоћника продавца и продавца након чега је распоређен на радно место руководиоца пословне јединице – продавнице у Радни однос тужилац је засновао са средњом стручном спремом (IV степен стручне спреме), а у току 2012. године завршио је високу школу електротехнике рачунарства. Странке су 01.08.2015. године закључиле анекс уговора о раду којим је тужилац распоређен на радно место „руководилац ПЈ продавнице“. У одредби члана 2. анекса констатовано је да тужилац има IV степен стручне спреме – електротехничар и да обавља послове за које је предвиђен IV степен стручне спреме, без обзира на врсту стручне спреме. У одредби члана 7. анекса регулисана је основна зарада тужиоца у износу од 53.317,83 динара. Рад тужиоца на радном месту руководиоца продавнице у пракси подразумева све послове који се тичу организације рада продавнице, као и обављање послова продавца. У време када је тужилац распоређен на радном месту руководиоца ПЈ продавнице, тужени је у ... имао пет пословних јединица – продавница и пракса је била код туженог да се запослени у продавницама ротирају након периода од шест месеци. Тужилац је био у dobrim пословним односима и доброј сарадњи са руководиоцем пословне јединице регионалном менаџерком ВВ, али не и са другим руководиоцем генералним менаџером ГГ јер су постојали велики проблеми у њиховим односима. Дана 01.11.2016. године изабрана је нова директорица туженог. Иста је сазнала за проблем између тужиоца и менаџерке ГГ. Обављена је медијација али је иста била неуспешна. Тужилац је 04.11.2016. године поднео тужбу Вишем суду у Новом Саду против овде туженог и против раније законског заступника туженог ради заштите од злостављања на раду са предлогом за издавање привремене мере забране приближавања ГГ (и ДД) тужиоцу, као и забране приступа у простору око места рада тужиоца. Након што је уследио пријем тужбе за заштиту од злостављања на раду директорка је позвала ГГ и ДД на разговор са њима и усменим путем је наложила да обуставе све контакте са тужиоцем како би се избегло стварање даљих проблема, а упућена је ВВ да контактира са тужиоцем. Тужиоцу је 23.11.2016. године од стране ВВ достављено обавештење о измени уговорних услова рада односно премештаја на други одговарајући посао због потреба процеса и организације рада као и због измене новчаног износа основне зараде. Наведено је да послодавац током те године отвара кол центар у ... и има велику потребу за искусним и професионалним кадровима – продавцима са вишегодишњим радним искуством и савршеним познавањем производног асортимана послодавца, а што тужилац поседује. Такође је назначено да је тужилац 04.11.2016. године поднео тужбу ради заштите од злостављања на раду против послодавца. Тужилац је позван да се изјасни о обавештењу односно понуди анекса уговора, а поучен је да у случају да одбије да закључи анекс уговора о раду послодавац може да му откаже уговор о раду у складу са законским одредбама. Анекс уговора о раду број ...-16 од 06.12.2016. године достављен је тужиоцу у коме је назначено да се тужилац премешта на друго радно место због потреба процеса организације рада да има IV степен стручне спреме и по занимању електротехничар и да се распоређује на радно место консултанта продаје autbond за које је Правилником о организацији и систематизацији послова предвиђен III као IV степен стручне спреме, без обзира на врсту стручне спреме са описом

послова наведеним на осмој страни са зарадом од 30.441,65 динара. Практично, тужиоцу је понуђено да буде премештен са радног места руководиоца у продавници на радном месту консултанта продаје у кол центру. О тој понуди тужилац се није изјаснио нити је потписао понуђени анекс уговора о раду. Тужилац је наставио у јануару 2017. године да долази у продавницу где је и радио директорка му је 16.01.2017. године упутила захтев за изјашњење на понуду и зашто није дошао на посао на радном месту у кол центар већ је наставио да долази у ПЈ као да обавештење о премештају није добио. Након тога тужени је 24.01.2017. године донео решење о отказу уговора о раду тужиоцу због одбијања да закључи анекс уговора о раду ради премештаја на други одговарајући посао.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су полазећи од одредбе члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду и члана 171. став 1. тачка 1 до 5. истог закона закључили да је тужбени захтев тужиоца основан. Нижестепени судови закључују да је тужиоцу учињена незаконита понуда измене уговорних услова рада. У понуди закључења анекса тужени није навео оправдане разлоге због којих тужиоцу нуди измену уговорених услова рада нити су то нови послови на које се премешта тужилац. Тужени није поступио у свему у складу са одредбом члана 172. Закона о раду јер није дао јасне и оправдане разлоге за понуду. Стоји чињеница да када запослени не прихвати анекс после доношења решења о отказу може истицати постојање услова за незаконитост анекса како у материјалном тако и у формалном смислу како је предвиђено чланом 172. став 4. Закона о раду. Запослени може тужбом и по прихватању анекса тражити његов поништај али његову незаконитост може истицати и током поступка у парници ради поништаја решења о престанку уговора о раду у ком случају не мора да захтева поништај спорног анекса јер га није ни потписао па анекс није ни закључен. Тужиоцу је учињена понуда за премештај на радно место за које се захтева и нижи степен стручне спреме од оне које поседује тужилац. У понуди се наводи да је отворен кол центар да су потребни искусни и професионални кадрови, а из такве констатације следи закључак да би тужилац требало да напредује, а тужиоцу је понуђено радно место за које је предвиђена поред исте и нижа стручна спрема али и мања зарада. Све то је било деградирајуће за тужиоца а и незаконито. Законски заступник туженог није покушао да разговара са тужиоцем везано за конфликтну ситуацију између њега и менаџера ГГ и није размотрио било коју другу солуцију у којој би тужилац остао на радном месту у истом или у другом објекту или на другом али одговарајућем радном месту.

По оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су на правилно утврђено чињенично стање правилно применили материјално право. Наводи из ревизије нису од посебног значаја да би исти могли довести до другачије одлуке суда. Стоји чињеница да су организација рада у ингиренцијама туженог, а не у ингиренцији судов. Међутим, такође је чињеница да запослени имају одређена статусна права, а та њихова права штити закон који уједно и прописује њихове обавезе. Приликом промене њиховог статуса, а у циљу организације рада, послодавац може да врши одређене измене, али мора водити рачуна о стеченим правима радника и уколико дође до измене таквих права (...статусни део) то се мора учинити у складу са законом, што у овом случају тужени није учинио. Тужени је понудио ново радно место тужиоцу (за које је предвиђена и нижа стручна спрема), а за то радно место предвиђена је и нижа зарада. С друге стране у понуди је констатовано да се отвара кол центар и да су потребни људи

од искуства, па таква понуда од туженог тужиоцу очигледно представља деградацију стеченог статуса, што све није у складу са Законом о раду и нормама које прописују односно регулишу ту материју. Стога се не могу прихватити наводи из ревизије туженог да су нижестепени судови погрешно тумачили одредбу члана 171. Закона о раду.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић